UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Breuiarius Moguntiu[m]

[Straßburg], [ca. 1500]

Cetera vt supra. Si tame[n] festum exaltationis sancte crucis concurrit cum dominica. omnia dicuntur [...] festo crucis. vt infra signatum est. Dominicalis omelia reseruatur in diem feriatam. Per ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-31634

Visual Library

in vnitate ſpiritusſancti ds.p
Ad primam an. Maria ꝟgo
ſemper letare. Capitulum et
collecta vt in laud. Cetera vt
in die aſſumptionis ita dicet
ꝑ totam octauam. Ad tertiã
anti. Hodie nata eſt ꝟgo ma
ria ex progenie dauid alleluia
alla: alleluia. Capl'm et colla
vt i laud. ℟. et ℣. ſicut i aſſũp
tione. Ad ſextam et nonã añ.
de laud. iij. et. v. In ſecũdis ve
ſperis ſup ps d dña Dixit do
minꝰ dñoꝛ añe. de laud. Hym
nus Gaude viſceribus Ca.
et collec. ꝑ totam octauã. vt ſ
in laudibus. ℣. Elegit eam:
Super mag. añ Quando na
ta eſt virgo ſacratiſſima tunc
illuminatus eſt mundꝰ ſtirps
beata radix ſancta ⁊ benedi
ctus fructus eius. Ad comp.
ſicut heri. Per octa. ad matu
tinas Inuitatoriũ In hono
re. ps. de virginib ſicut infra
octauam aſſumptionis. tres
anti. et ℟. de hiſtoria feſti ſi
cut iacet qualibet die vnꝰ no
cturnus ſm ordinem: Lcões
de ſermone vt infra. Ad laud.
vna antiphona de laud ſcdm
ordinem. Hymnus capitulũ.
℣. et collecta ſicut in die. Su
per bene. vel poſt primum bñ.
cantentur antiphone ſequen
tes. Aña. Beatiſſime virgis
marie natiuitatem deuotiſſi
me celebremꝰ vt ipſa pro nobis
intercedat ad dñm noſtrũ ie
ſum chriſtum. an. Reuertere
reuertere cum ceteris ſicut in
aſſumptione. Ad horas anti.
de laudib. ij. iij. et. v. Capitu
lum et collecta ſicut in die. ℟.
Specie tua et pulchritudine
cum ceteris de virginibꝰ. In
veſperis omña ſicut ꝑ octauã
aſſumptionis. ſed hymnꝰ ca
pitulum et collecta de feſto p̃
ſenti. Si dies dominica infra
octauam occurrerit. In pmis
veſperis anti. Ecce tu pulcra
cũ quattuoꝛ ſequentibus. ps.
de domina. Hymnus capl'm
℣. et col. vt ſupra in die. Sup
Magnifi. añ. Ortus conclu
ſus eſt. Poſt primum bened.
ſuffra. de hiſtoria dominicali.
Ad matutinas canetur hiſto
ria ſicut iacet. Sed pſalmi ad
nocturñ leguntur ſicut infra
octauam. Lectiones vt infra.
Ad lau. añ. et ſup benedic. ſic
in die. Ad horas ſicut infra oc
tauas modo dictum eſt. In
ſecundis veſperis anti. Ecce
tu pulchra es vna tantum. ps
de dña. Super Magni. anti.
Quando nata eſt. Cetera vt
ſupra. Si tamẽ feſtum exalta
tionis ſancte crucis concur
rit cum dominica. omnia di
cuntur d feſto crucis. vt infra
ſignatum eſt. Dominicalis
omelia reſeruatur in diem fe
riatam. Per octauam lec.

Natiuitas beatiſſime et
intemerate genitricꝫ dei
marie fratres chariſſimi meri
to precipuum et ſingulare pre
bet hominibꝫ gaudiū qui to-
tius extitit humane ſalutꝫ ex-
ordium. Sicut em̄ om̄ipo-
tens deus ineffabili prouidē-
tie ſue intuitu anteq̄ʒ homo fi
eret hominem periturum dia
bolica machinatiōe preuidit.
ſic etiā redemptionis humane
conſilium ante ſecula immen-
ſe pietatis ſue viſceribꝫ habu-
it. Et non ſolum qualiť re-
dimeret modum et ordinem
in profundiſſima ſapiētie ſue
ratione conſtituit. verumetiā
qn̄ redimeret certum tempo-
ris articulum prefiniuit. Si
cut ergo īpoſſibile erat vt hu-
mani generis redemptio fie-
ret niſi dei filius de virgīe na-
ſcereť: ita etiam neceſſariū fue
rat: vt virgo ex qua verbuʒ ca
ro fieret naſcereť. Oporte-
bat quippe prius edificari do
mum in quam deſcendens ce
leſtis rex habere dignareť ho
ſpitium. Illam videlicet de q̄
p ſalomonem diciť. Sapien-
tia edificauit ſibi domum ex-
cidit ſibi columnas ſeptem.
Septē namq̄ʒ virginalis hec
domus ſuffulta columnis ex-
titit quia venerabilis ma-
ter domini ſeptem ſancti ſpiri
tus donis id eſt ſapientie. in-
tellectus conſilij et fortitudis
ſcientie et pietatis atq̄ʒ timo-
ris dn̄i ditata fuit. Quā vti-
q̄ʒ eterna ſapientia que attin-
git a fine vſq̄ʒ ad finem fortiť
ꝛ diſponit om̄ia ſuauiter taleʒ
conſtruxit que digna eſſet illā
ſuſcipere. ꝛ de intemerate car
nis ſue viſceribus procreare.
Neceſſe erat prius erigi tha-
lamum que venīerem ad nup
tias ſacte eccleſie ſuſciper ſpō-
ſum. Cuius dauid exultans
in ſpiritu epithalamum canit
dicens. Tanq̄ʒ ſponſus do
minus procedēs de thalamo
ſuo. Merito ergo pfuſis gau-
dijs totus vbiq̄ʒ terraruʒ orb
exultat. Merito vniuerſa ſan-
cta eccleſia naſcente ſponſi ſui
genitrice. vt ita p̄ gaudio dixe
rim feſcennini carminis lau-
des alternat. Exultem⁹ er
go noui teſtamenti feſtiuitatū
celebrantes initium. Exulte-
mus inq̄ʒ in hac die precipua
vt totis viſceribus in domino
delectemur. In qua dn̄i redēp
torem noſtri colimus matreʒ
reliquarum feſtiuitatum cele-
bramus originem. Que eniʒ
eſt ceteris feſtiuitatibus ſubli
uior temporum antiquitate
nequaq̄ʒ eſſe debet inferior di
gnitate. Nam ſi ſalomon cuʒ
iſraelitico populo in dedicati
one templi ex lapidibus facti
tam copioſum ꝛ magnificum

ſacrificium ſolenniter celebra-
uit quale quantum〈que〉 gaudiū
beate marie natiuitas poplo
chriſtiano debet afferre. in cu-
ius velut ſanctiſſimum tēplū
deus ipſe eſt deſcēdens ⁊ hu-
manam naturam ex ea ſuſcipe
⁊ cum hominibus dignatus
eſt viſibiliter habitare. Li-
cet enī et in illō ſalomonis tē-
plum deus deſcendiſſe credē-
dus ſit: in hoc tamen rationa-
bili ſanctuario hoc eſt in bea-
tiſſime virginis vtero multo
mirabilius multo〈que〉 felicius
dignatus eſt manere ꝓ nobis
De illo quippe antiquo vide-
licet templo ſcriptum eſt. Fa
ctum eſt cum exiſſent de ſan-
ctuario impleuit nebla domū
dn̄i. ⁊ non poterant ſacerdotes
dn̄i ſeruire et miniſtrare ꝓpter
nebulam. Impleuerat enī gl'a
dn̄i domum dn̄i. que oīa ſic
egregius predicator dicit in fi
gura contingebant illis.
Gloria quippe domini intelli
gitur chriſtus. cuius fide re-
pletus eſt mundus. De q̄ gl'a
cum adorato vitulo depre-
caretur dominū moyſes vt ꝑ-
ceret populo peccatori. reſpon
dit dominus ꝓpicius ero illi.
Uerumtamen viuo ego ⁊ vi-
uit nomen meum. qꝛ implebi
tur gl'ia mea oīs terra. Et
pſalmiſta. Implebit inq̄t glo
ria eius oīs terra. Qō au

tem nebula impleuit domum
domini et non poterant ſacer
dotes miniſtrare ꝓpter nebu-
lam. hec ſententia ſuꝑbos iu-
deorum pontifices ⁊ doctores
inſinuat. qui dum incarnatio
nis chriſti ſacramenta inueſti
gare deſpiciunt: debitum fidi
ſue miniſterium per erroris ne
bulam ꝑdunt. Ita enī eorū
mentes infidelitatis caligo i-
pleuit: vt proprijs meritis ip-
ſorum exigentibꝫ nō agnoſcāt
cultum vere credulitatis: Ad
illud ergo templum dominꝰ
in nebula deſcendit vt cecam
infidelitatis iudaice caliginē
deſignaret. In hoc aūt ſic ſcꝑ
tum eſt: In ſole poſuit taber-
naculum ſuum vt ſedentes in
tenebris et in vmbra mortis
illuminaret. Illi deni〈que〉 tem-
plo deus omnipotēs gloriam
quidem ſui aduentus cōtulit
ſed nihil ex eo ſua natura ſu-
ſcepit. In beatiſſime autē
virginis vterum non ſolū dig
natus eſt deſcendere. ſed ex eo
etiam ſubſtantiam nr̄e mor-
talitatis aſſumere. Quanto
ergo noſtri templi maior ē di-
gnitas tanto glorioſior matrꝫ
dn̄i debet eſſe ſolennitas.
Sed quo pacto eius feſtiuita
tem digne celebrare valet in-
firmitas hominum que gau-
dium parere meruit angelorū
Qualiter eam laudare mor-

talis hominis tranſitoriū ver
borū que illud ꝓtulit ꝺ ſe ꝟbū
quod manet in eternuꝫ. Que
lingua in eius laude inueniꝶ
idonea que illū genuit cui om
nia benedicunt ⁊ cum tremo-
re obediunt elemēta. Tu autē.
Exaltationis ſancte crucis
xiiij. ſeptēbris. In primis ve-
ſperis pſalmi feriales cum ſu-
is anti. ℟. O crux bnedicta
Require inuētōis ſancte cru-
LIgnū cru- cis. Hymn⁹
cis mirabile olim ꝑ or-
bem prenitet in qua pependit
innocens chriſtus redemptor
omniū. Nec arbor eſt ſubli-
mior cedris quas habet liba-
nus que poma neſcit noxia. ſꝫ
ferre vite premia. Tu chriſte
rex piiſſime huius crucis ſig-
naculo horis momentis omi-
bus munire nos non abnuas
Ut ore tibi cōſono ⁊ corꝺ de-
uotiſſimo poſſimus omī tem-
pore laudes referre debitas.
Deo prī ſit glīa eiuſqꝫ. Cap
Confido de vobis vt ſ̄ in fe-
ſto inuentionis. ℣. Nos autē
gloriari oportet. Sup mag. ā
O crux ſplēdidior cūctꝭ aſtrꝭ
mundi tenebras hominibus
multo amabilis ſanctorꝫ vni
uerſis q̄ ſola fuiſti digna por-
tare ſalutem mundi. dulce lig
num dulces clauos dulcia fe-
rens pondera ſalua preſentez
cateruam in tuis hodie lau-

dibꝫ congregatam tuo vexillo
Deus qui vni- Col. ſignatā
geniti tui dn̄i noſtri ieſu chri-
ſti precioſo ſanguine humanū
genus redimere dignatus es
concede propicius: vt qui ad
adorandam viuificā eius cru
cem adueniūt: a peccatorꝫ ſuo-
rum nexibꝫ liberentur. Per e.
Poſt primū bened. de domia
Deinde aū. Scm̄ eſt verū lu-
men. ℣. Letami in do. Col.
Infirmitatē nr̄am qm̄s ꝓpici
us reſpice ⁊ mala om̄ia que iu
ſte meremur ſanctorꝫ martirū
tuorꝫ cornelij et cypriani auer
te. Per. Completorium ꝺ do
mina. Ad matu. tī. Inuitatoꝝ
Regem martirum. In ꝑmo
⁊ ſecūdo noct. om̄ia de comū
martirum. Sermo bti maxi-
mi epiſcopi. Lectō prima In
martirio beatiſſimi cypriani
fratres chariſſimi vniuerſa no
biſcum chriſti exultat eccleſia
Require in cōi de vno martir.
In tercio nocturno aū. Dul-
ce lignum. ps. Cantate ꝺnīo
An. Per ſignū crucis de ini-
micis noſtris libera nos de⁹
noſter. ps. Dn̄s regnauit. ex-
ultet. aū. Adoramus te chri-
ſte et benedicimus tibi. vt ſu-
pra in inuentione ſācte crucis
pſal. Cātate. ij. ℣. Mihi ab
ſit gloriari. Scdm̄ Johānē.
IN illo tempore Dixit ie
ſus diſcipulis ſuis. Nūc